

**SISTA
SIDAN VINN PÅ LOKETS EXTRA-BINGO!**

**JAKT &
FISKE**
—extra
tidning

**DOMARE PÅ
KURS FÖR ATT
DRICKA SPRIT**

SIDORNA 6-7

EXPRESSEN

Sveriges största dagstidning

— den har — STING

Stockholm 08-738 30 00, Malmö 040-768 00,
Göteborg 031-17 03 10, Jönköping 036-14 94 00.

MÅNDAGEN DEN 12 APRIL

1993 nummer 101
från starten 17129 HELG. 8:-

**Expressen avslöjar
sanningen om 106
försunna svenskar**

**DE VAR
FÅNGAR
I TYSKA
LÄGER**

Sid 21, 22, 23, mitten, 26 och 27

7 388108 000805

SVENSKARNA SOM DOG I STALINS HEMLIGA LAGER

VECTA KJØMM
KEMPE ALGOPEA-SIBIRIA 1919

VECTA KJØMM
KEMPE NOVAYA ZEGLA GUSTAV 1913

A HACSTREM
AMTOT AOPMOT AOPYCT 1913

VECTA KJØMM
KEMPE NOVAYA ZEGLA GUSTAV 1913

Expressen 1993

Expressens Gunnar Johansson
Öppnar KGB:s stängda arkiv

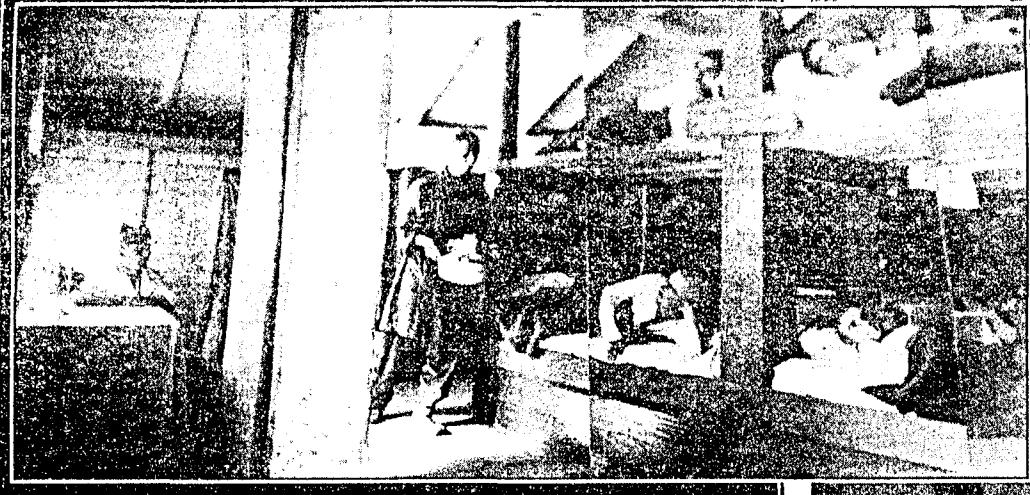
VÄND

Här hittade jag

**Expressens
Gunnar Johansson
förste svensken i
KGB:s hemliga arkiv**

Vardagsliv i läger. Unika bilder visar fänglar som badar bastu och som vilar sig i sin förläggning. Detta är parabilder som tagits för propagandabruk men de ger ändå en aning om hur fänglarna levde.

"Ytterst hemligt. NKVD". Så står det överst på de personakter som Expressens Gunnar Johansson visar upp. Han befinner sig inne i det tidigare helt stängda arkivet på Vyborggatan i Moskva. NKVD, KGB:s föregångare, drev de särskilda lägren för krigsfänglar och internerade – där det enligt vad Expressen kan av-

106 AV NAMNEN VAR

Avgunnar JOHANSSON

MOSKVA (Expressen). De flesta av dem hade kämpat mot Röda armén, som frivilliga eller som tvångsmobiliserade.

Andra var civila som internerats.

Alla hamnade de i sovjetisk fångenskap. Många dog – och deras anhöriga fick inte klarhet i deras öde.

Expressen avslöjar i dag sanningen om de okända svenskarna i Stalins hemliga läger.

Vi befinnar oss i inne i ett arkiv på Vyborggatan i en utkant av Moskva. Här har aldrig någon svensk varit tidigare.

Så långt jag kan se finns kartonger med gulnade arkivmappar. Totalt finns det uppgifter om tre miljoner män som var krigsfänglar eller

internerade under och efter andra världskriget.

Här finns också 106 namn på män som "svensk nationalitet".

Detta arkiv heter tidigare "Särskilda arkivet" och lades upp av NKVD (föregångare till KGB). Nu har det döpts om till "Centret för bevarande av historiska dokumentsamlingar". Fram till för tre år sedan var det omöjligt för utomstående, också ryska forskare, att komma in här.

– Värt arkiv är unikt – det finns inget motsvarande i världen, säger vice chefen Vladimir Korotajev.

Inget vanligt läger

Här handlar det inte om det "vanliga" GULAG – utan det parallella lägersystemet GUPVI

(Huvudstyrelsen för frågor om krigsfänglar och internerade).

– I blandar män som blandar ihop GULAG och GUPVI, säger Korotajev. Men det är fel. Båda ingick i NKVD. Men de var självständiga organisationer.

Jag får i min hand 106 registerkort med kortfattade uppgifter om män som "svensk nationalitet".

I många fall finns det ytterligare också en personakt, en mapp med utförligare innehåll som förhörsprotokoll, sjukjournaler, dödsattester, uppgifter om gravplatser – och ibland också fotografier av fänglarna. Ofta saknas dock personakten.

Ur anteckningarna som gjordes med stålpenna på papper som för länge sedan gulnat framträder män som

kött och blod. Här finns många finlandssvenskar. Här finns svenska som bevakar sig som svenskar, men hade tyskt medborgarskap. Här finns också estlandsvenskar, svenska och vanliga rikssvenskar.

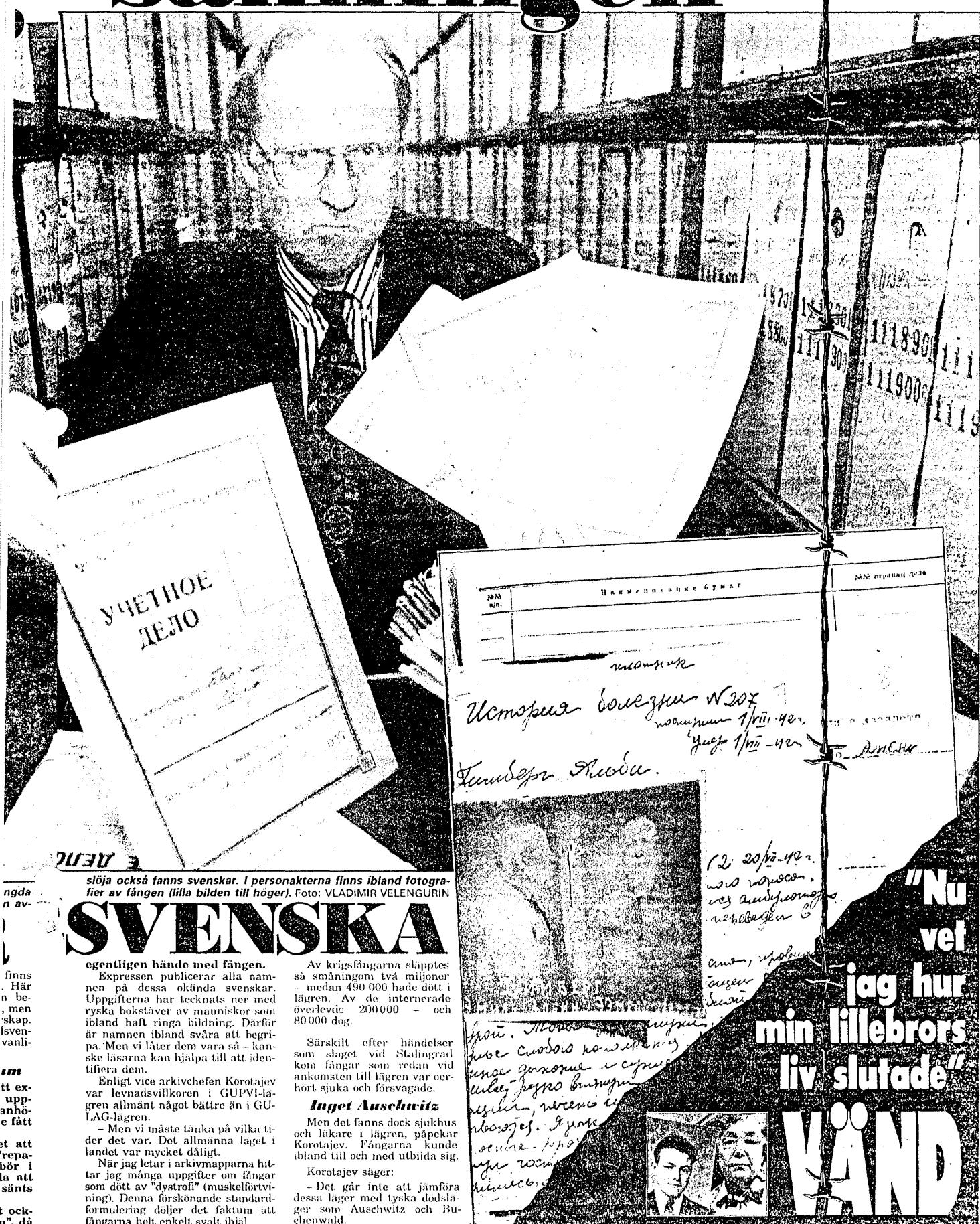
Exakt dödsdatum

- I många fall anges ett exakt dödsdatum. Dessa uppgifter är nyheter – de anhöriga har aldrig tidigare fått veta vad som hänt.

- I andra fall står det att fängeln har sånts till "reparationsläger". Det bör i de flesta fallen betyda att han eller hon sedan sånts hem.

- Men sedan finns det också oklara "mellanlägen", då det inte framgår vad som

sanningen

slöja också fanns svenskar. I personakterna finns ibland fotografier av fångarna (lilla bilden till höger). Foto: VLADIMIR VELENGURIN

SVENSKA

egentligen hände med fångan.

Expressen publicerar alla namnen på dessa okända svenskar. Uppgifterna har tecknats ner med ryska bokstäver av männskor som ibland haft ringa bildning. Därfor är namnen ibland svåra att begräpa. Men vi läter dem vara så – kanske läsarna kan hjälpa till att identifiera dem.

Enligt vice arkivchefen Korotajev var levnadsvillkoren i GUPVI-lägren allmänt något bättre än i GUAG-lägren.

– Men vi måste tänka på vilka ti- der det var. Det allmänta laget i landet var mycket dåligt.

När jag letar i arkivmapparna hittar jag många uppgifter om fångar som dött av "dystrof" (muskelförtvining). Denna förskönande standardformulering döljer det faktum att fångarna holt enkelt svält ihjäl.

Av krigsfångarna släpptes så småningom två miljoner – medan 490 000 hade dött i lägren. Av de internerade överlevde 200 000 – och 80 000 dog.

Särskilt efter händelser som slaget vid Stalingrad kom fångar som redan vid ankomsten till lägren var oerhört sjuka och försvagade.

Inget Auschwitz

Men det fanns dock sjukhus och läkare i lägren, påpekar Korotajev. Fångarna kunde ibland till och med utbilda sig.

Korotajev säger:

– Det går inte att jämföra dessa läger med tyska dödsläger som Auschwitz och Bu-chenwald.

Elin får dödsbrev

Au GUNNAR JOHANSSON

I sitt hem har Elin Ahlberg ett stort porträtt av sin lillebror Johannes. Det har gått 49 år sedan hon såg honom sista gången.

Det enda Elin och hennes fem sysstrar visste var att brodern tvängsinkallats i tyska armén och att han försvarnit nästan sista gången i Sovjetunionen.

Elin brister i gråt när hon får veta av Expressen vad som egentligen hänt: Johannes dog den 21 april 1945 på ett sjukhus vid ett sovjetiskt krigsfängeläger.

— Men det var ändå en lättnad att få veta sanningen, säger hon. Det är skönt att han slapp lida i många år innan han dog.

Johannes Nyholm var ett av namnen jag fann i ett tidigare topphemligt arkiv i Moskva. Där var registrerade 106 män och kvinnor av "svensk nationalitet" som varit krigsfångar eller internerade i Sovjetunionen.

Elin Ahlberg, 71, är en av Johannes Nyholms sex sysstrar. Jag sökte upp henne i hennes hem i Upplands Väsby utanför Stockholm och berättade om mina fynd i det ryska arkivet. Hon bor här med sin make Valdemar Ahlberg, 74, som liksom hon är estlandssvensk.

Elin Ahlberg har arbetat vid Optimusbriken i Upplands Väsby och som lokalförvärde vid kommunen. Maken Valdemar har hela tiden varit vid Optimusbriken. De har uppfostrat två barn i Sverige.

Från Estlands svenska bygder

Men trots att Elin Ahlberg bott 49 år i Sverige kan hon aldrig glömma sina rötter i Estlands svenska bygder. Familjen Nyholm kom från egentligen den svenska delen av Estland, men bosatte sig i Estland under 1600-talet och Arne Nyholm förflyttade till den illa gärden i Estland för att försörja de alltför barnen. Därför lyckades de skaffa en liten bortte gård på halvön Nuckö, också dit ön avsnöks.

— Vi röknade oss som svenskar, berättar Elin Ahlberg. Vårt modersmål var svenska och vi gick i svensk skola.

— Vi talade en gammaldags svenska. Men i skolan läste vi rikssvenska. Vår lärare kom från Sverige. Och varje morgon sjöng vi på svenska: "Vårt land, vårt land, vårt fosterland".

1940 var Estlands korta frihetstid slut. Ockupationerna kom slag i slag. 1940 okuperade sovjetiska trupper landet. 1941 kom tyskarna. 1944 återtog Röda armén Estland.

Sommaren 1944, inför ryssarnas vändande ankomst för andra gången, flydde de flesta estlandssvenskarna till Sverige.

Nu är Estland självläntigt igen. Men Elin Ahlberg har fortfarande inte varit sig vid att hon kan tala fritt om förhållandena där. Hon har tigit i så många år. Därför undviker hon fortfarande ännu politik.

— Har man rysskräcken i blodet så har man, säger hon.

Johannes blev tvängsrekryterad

När ryssarna kom tillbaka första gången tvängsrekryterade de soldater i Estland. Det skedde två gånger. Då var Johannes, den enda pojken i familjen Nyholms stora barnaskara, för liten. Men när sedan tyskarna i sin tur började tvängsmobilisera soldater för sin armé kom han inte undan längre.

Det här är plågsamma minnen och Elin Ahlberg har hela tiden tårar i ögonen när hon berättar.

— Tyskarna förbjöd alla båtar. De samlades ihop, så att ingen skulle kunna rymma.

Elin och en kamrat beslöt sig för att försöka rädda brodern från tyska armén. De cyklade från Nuckö till staden Pärnu där brodern fanns. De hade med civila kläder åt honom.

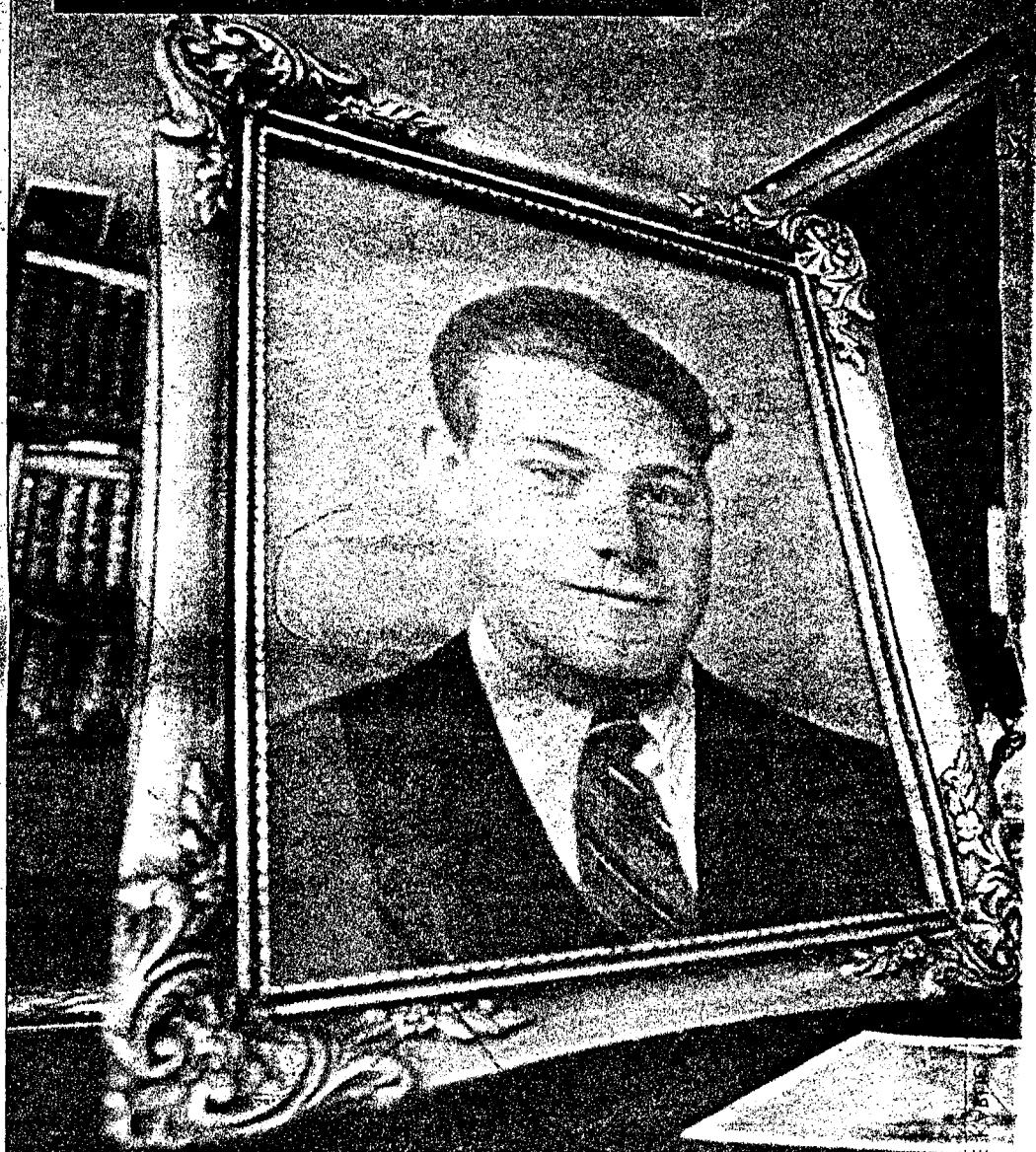
— Han smet från förlägningen och bytte om under en bro. Sedan turades vi om att skjutsa varandra på de två cyklarna. Tidigt åkte han kapab, ibland skjutsade han någon av oss.

— Vi skulle försöka åka till Finland

Mesto взяли в плен, называние части

yohann Nyholm 1924.

Отметки о движении военнопленного

Äntingen får Elin Ahlberg veta vad som hänt med hennes lillebror Johannes, vars porträtt hon alltid haft i ramme i sitt hem. I ett tidigare hemligt arkiv i Moskva har han med egen hand skrivit sin namnteckning (han förfört)

med en rodbåt som pappa skaftat. Jag tror att det var den 27 juli 1943. Jag minns att vi tagit råg tidigare på dagen.

Trängde ihop sig i båten

Sex sju personer trängde ihop sig i den lilla båten. Det var Elin Ahlberg, en av hennes sysstrar och brodern Johannes, så var det också andra pojken som ville rymma från värviplikten. Elin Ahlberg vill ännu i denne dag inte säga några namn på de andra som var med.

— Vi valde Finland som mål eftersom det var närmare än Sverige. Visst var båten liten — men vad skulle vi göra...

— Vi rodde på natten. Det var ju ljusa nätter. Klockan ett troddе vi skulle åka börja se de finska klipporna...

Men samtidigt hade tyskarna dragit på storlarm efter en annämlan om att elva grabbar flytt med en annan båt.

— Vi blev upptackade av en tysk passagerarbåt. Kaptenen pratade svenska.

Han saade att eftersom larm var utlyst var han tvungen att ta oss. Annars skulle han själv ha åkt dit.

För de estlandssvenska ynglingarna blev resultatet först fängelse och sedan ständes de till fronten, till att strida mot Röda armén.

Hammade i samma fängelse

Elin Ahlberg och hennes syster hamnade i samma fängelse, som var byggt under ryssstoden för politiska fänglar.

— Där satt vi åtta månader bakom lås och hon. Vi var 14 personer i samma cell. En härlig jul och ett härligt nyår...

— Det var så kallt i cellen att jag fick ut i benen. En läkare saade att jag måste börja arbete och röra på mig — annars skulle jag mista benen.

Efter två månader fick Elin Ahlberg börja ståda fängelsekorridoreerna och dela ut mat till andra fänglar.

Hon minns fortfarande varje detalj.

Hon säger med gråt i rösten:

— Det var därför det gjorde så ont när jag nyligen såg i TV hur man i dag för varar flyktingar i celler. När de öppnade luckorna och kikade in på flyktingarna därinna var det som om allt det gamla sköljde över mig igen.

— I början på mars 1944, när det var tre veckor kvar av de åtta månaderna Elin Ahlberg satt inne, fick hon en dag här att brodern skulle skickas till sitt föbård nästa dag.

Hyggliga estniska vakter lät hennan träffa brodern en kort stund.

Gränsen till väst stängdes

— Vi fick titta in genom luckan i dörren. Det var ett 20-tal grabbar därinna. Vi kunde inte pratasc å mycket med varandra eftersom det var vaktar. Men jag minns hur sorgligt jag tyckte att det var.

Den 11 juli 1944 kom Elin och tr

ndet - efter 48 år

... i sitt hem. De sågs sista gången för 49 år sedan. Sanningen var att Johannes dog i ett sovjetiskt läger. Expressen har funnit i kortat sitt författare (sitt förnamn Johan) och årtal det då han föddes.

systrarna med båt till Sverige. Det skedde helt lagligt. Svenska fartyg kom för rädda hem estlandsvenskarna inför den räntade andra sovjetiska ockupationen.

Men pappa Anders Nyholm, mamma Agneta och två systrar blev kvar i Estland. Tyskarna hade gripit Anders Nyholm eftersom de spårat flyktroddbåten till honom.

– Han släpptes först i oktober – dagen efter det att den allra sista båten gick till Sverige.

Rysarna stängde gränsen till väst. Först gick det att skicka brev – sedan förbjöds också detta.

Ett sista lyftstecken nådde de anhöriga som var kvar i Estland från Johannes. Han skrev att föräldrarna måste försöka åka till Sverige. Han fortsatte: "Jag har lämnat allt i Guds hand. Jag hoppas ni gör detsamma och att vi en gång ska träffas."

Först 1966 kunde Elin Ahlberg besöka hembygden i Nuckö igen. Då hade hen-

nes mamma dött året innan. De anhöriga har försökt få hjälp av Röda korset att hitta Johannes.

– Men det enda svaret blev att han varken fanns bland de levande eller de döda...

Johannes namnteckning

Jag visar mina anteckningar från det ryska arkivet. Johannes har undertecknat förhörsprotokollet och jag har med mig en fotostatkopia av namnteckningen. I övrigt fick jag bara skriva av fakturakten. Ledningen för arkivet lovade dock att lämna ut fotostatkopior av handlingarna till anhöriga som ber om detta.

I protokollet står efternamnet Nyholm skrivet för hand på ryska som "Nigoln". Den som antecknat har antecknat det framhållande namnet så som han tycke att det låt, utan att kontrollera närmare. Den riktiga stavningen framgår dock av

Johannes egen namnteckning:

Det står att Johannes var av "svensk nationalitet" och att han var svensk medborgare. Detta är väl inte helt klart. Fram till den första sovjetiska ockupationen 1940 hade estlandsvenskarna inte ens några pass. Då fick de sovjetiska pass.

Det framgår att Johannes har svenska som modersmål och att han talar också estniska. Han var "evangelist" (Nyholms var pingstvän).

ner). Han har gått sex klasser i skolan. Han har arbetat på faderns jordbruk sedan barndomen. Han mobiliseras – var alltså inte frivillig. Hans nummer i den militära rullan var 08804. Han var skytessoldat i första bataljonen, andra kompaniet av ett infanteriregemente.

Han tillfångatogs någonstans inom Estland. Datum är den 5 september 1944.

Fakta om familjen räknas upp. Namn och ålder? Fadern ägde ett hus och 15 hektar jord. Han hade två kor och en häst.

Johannes signaleges anges kortfattat och standardmässigt: av medellångt kroppsläge, kastanjefärgat hår, grå ögon, rak näsa, ovalt ansikte.

Utmärjad och döende

En sjukjournal finns. Den är skriven på mycket dåligt papper, men verkar mycket utsörlig. Johannes var uppenbarligen redan döende då han den 18 april 1945 skrevs in på sjukhuset vid "läger nummer 188". Denna siffra står för ett stort, för arkivpersonalen väldigt låger cirka 400 kilometer sydost om Moskva. Den exakta platsen var vid den lilla järnvägsstationen Rada, med Tambov som närmaste stad.

Med knastertorr medicinsk terminologi konstateras att patienten helt saknade underhudsfett (med andra ord: han var helt utmärjad). Han hade mycket dålig appetit, pulsen och hjärtatlagen var svaga. Den 20 april vägrade han helt att äta. På morgonen den 21 hade han bara 35,8 i puls, han svarade inte på frågor och reagerade inte på omvärlden. Klockan 21 på kvällen förlorade han medvetandet. Klockan 22 stannade hans hjärta.

I dödsattesten, som har numret 2204, anges dödsorsaken till "dystrof" (muskelfortvining), något som jag känner igen från många andra fängslet i arkivet. Det är helt enkelt en försökande omskrivning för död av svält.

Ett särskilt intyg visar att Johannes begravdes på begravningsplatsen vid läget "under igenkänningstecken 2204". Även om det inte finns någon skylt kvar kan det finnas en karta bevarad som visar den exakta platsen.

I alla år har Elin Ahlberg haft det stora porträttet av brodern i bokhyllan. Det är en förstoring som gjorts av det passfoto som togs för det sovjetiska pass han tvingades skaffa när han var 16 år.

Chockad men lättad

I dag lever fem av sysarna, de två i Estland och tre av de fyra som kom till Sverige. Nu kan Elin Ahlberg berätta samlingen för de andra.

Naturligtvis är det en chock för henne att få veta allt detta efter så många år. Men det verkar också ge henne en lättnad. Det hade varit värre om brodern plägts i många år i läger innan han dog.

Det känns också – trots allt tryggt – att veta att han dog på ett sjukhus och att han begravdes i en egen grav, inte i en massgrav som ofta skedde på den tiden.

Nästa mål för de anhöriga blir säkert att besöka Johannes Nyholms grav i den långt borta i främmande land.

KGB:s

hemliga lista över de 106 svenska fångarna i lägren

VÄRD

Svenskarna i de hemliga lägren. Här följer 106 namn med personuppgifter från det tidigare stängda arkivet i Moskva. Expressen återger de

ANFANG-LARSSON, ADOLF FRIEDRICH.

Svensk nationalitet, svenskt medborgarskap. Född 1904 i Tyskland. Senaste adress: Tyskland. Yrke: frisör. Tjänstgjorde som sjukvårdare, fanjunkare. Tillfängatagen 9 maj 1945 på Bornholm. Transporterad till St-Valentin 12 februari 1946, etapp 52002.

ABJÖRNSON, LARS.

Svensk nationalitet, svenskt medborgarskap. Född 1922 i Karlskrona. Senaste adress: Berlin. Yrke: bibliotekarie. Telegrafist. Tillfängatagen 12 juni 1944. DÖD 28 maj 1945 av dystrofi.

ALBERS, GUSTAV.

Svensk nationalitet, svenskt medborgarskap. Född 1904 i Jönköping. Senaste adress: Polen. Yrke: grovarbetare, nings. Tillfängatagen 8 maj 1945. Till läger nr 186 1 oktober 1945.

ALBLAD, PER ERIK.

Svensk nationalitet, svenskt medborgarskap. Född 1914 i Finland. Senaste adress: Finland. Löjtnant, chef för kulsprutepatrullen. Tillfängatagen vid Hangö. DÖD 8 maj 1943.

ANDSTRÖM, ANTON AUGUST.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1913 i Finland. Yrke: fiskare. Skyttesoldat, menig. Tillfängatagen 10 juli 1941 vid ön Kuhholm. DÖD 9 oktober 1942.

AHONEN, BRUNO.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1904. Yrke: fiskare. Menig. Till Finland 22 november 1944.

BACK, OLAF SIGURD.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1920 i Vasaområdet, Finland. Senaste adress: Finland. Yrke: eldare. Artillerist, menig. Tillfängatagen 10 mars 1942 på ön Onega. DÖD 9 oktober 1942.

BANG, ANDRÉ.

Svensk nationalitet, norskt medborgarskap. Född 1918 i Leningrad. Senaste adress: studenthemmet Halro (?), Sverige. Student. Pionjärsoldat, menig. Tillfängatagen 29 juli 1944 vid Narva. Till staden Siged 1 augusti 1945.

BJÄRSTRÖM,

KURT BIRGER.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1912 i Hangö i Finland. Senaste adress: Finland. Yrke: bonde. Skyttesoldat, menig. Tillfängatagen 10 juli 1941 på ön Horsö. DÖD 5 december 1941.

BENGTSSON, GÜNTER.

Svensk nationalitet, svenskt medborgarskap. Född 1920 i Mecklenburg, Tyskland. Senaste adress: Mecklenburg, Tyskland. Student. Underofficer. Tillfängatagen 16 november 1945 i Poznan, Polen. Till repatrieringsläger 8 januari 1946.

BENKE, ERIK.

Svensk nationalitet, tyskt medborgarskap. Född 1921 i Oslo. Senaste adress: Oslo. Yrke: bonde. Skyttesoldat, menig. Tillfängatagen vid floden Prut, menig. Tillfängatagen 19 november 1944 av dystrofi och hjärtattack.

BECKER, JOHAN.

Svensk nationalitet, född 1923. Senaste adress: Tyskland. Yrke: bonde. Skyttesoldat, menig. Tillfängatagen 9 april 1945 i Königsberg. Till repatrieringsläger 24 januari 1946.

BERHOLM (BERGHOLM)?,

RURIK.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1924. Yrke: bonde. Skyttesoldat, menig. Tillfängatagen vid Leningradfronten.

BICHI, EMIL.

Svensk nationalitet, schweiziskt medborgarskap. Född 1923 i Tyrolen, Österrike. Senaste adress: Innsbruck, Österrike. Yrke: konditor. Menig. Tillfängatagen 8 oktober 1944 i Lettland.

DÖD 5 april 1945 av dysenteri.

BLONERIUS, VILHELM.

Svensk nationalitet, estniskt medborgarskap. Född 1909 i Vöru, Estland. Senaste adress: Tartu, Estland. Yrke: tjänstgjorde som folk, menig. Tillfängatagen 23 augusti 1944 i Tartu. Sänd från läger 57 28 november 1944.

BLUNGVIST (BLOMKVIST)?, PAUL GOTTHARD.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1904 i byn Karjal. Senaste adress: byn Karjal. Yrke: fiskare. Kulspruteskytt, menig. DÖD 29 december 1941.

BRANDT, ARTUR.

Svensk nationalitet, estniskt medborgarskap. Född 1902 i Estland. Senaste adress: Estland. Yrke: bonde. Tjänstgjorde som chaufför, furir. Tillfängatagen 2 maj 1945. Sista noteringen säger endast "staden Berlin".

BOMAN, AXEL FERDINAND.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1903. Yrke: jordbruksarbetare. Skyttesoldat, menig. Tillfängatagen på ön Kuhholm. DÖD 16 november 1941.

BYMAN, ERIK PER.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1916 i Nyland, Finland. Senaste adress: Finland. Yrke: timmerman. Skyttesoldat, menig. Tillfängatagen 10 juli 1941 på ön Kuhholm. DÖD 17 juli 1942.

VAGNEL/HAGNEL (HAGNELL)?, ZAKFORD.

Svensk nationalitet. Född 1908 i Enkebergsberg (?). Furir. Till repatrieringsläger.

VAISKO, AUGUST.

Svensk nationalitet, svenskt medborgarskap. Född 1902. Till repatrieringsläger.

WAHLBERG, FRANZ.

Svensk nationalitet, svenskt medborgarskap. Född 1900 i Stockholm. Senaste adress i Motala. Yrke: mekaniker. Underofficer. Tillfängatagen 21 april 1945 vid Berlin. 30 maj 1946 transport för överlämmande till finländska Röda korset.

VARNER, EBERGAT.

Svensk nationalitet, tyskt medborgarskap. Född i staden Breitau 1911. Yrke: chaufför. Senaste adress: Molteburg. Tillfängatagen vid floden Prut. DÖD 15 december 1944 av dystrofi.

VEST (VÄST)?, VINING.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1918 i Vasaområdet, Finland. Senaste adress: Finland. Mening. DÖD under transport.

VESTAHLOM (VÄSTERHOLM)?, HELGE ALFRED.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1912 i Nyland, Finland. Senaste adress: Finland. Yrke: smed. Kulspruteskytt, menig. Tillfängatagen 10 juli 1941 på ön Horsö. DÖD 20 september 1942.

VIDERSTRÖM, HANS.

Svensk nationalitet, svenskt medborgarskap. Född 1903 i Sverige. Senaste adress: Tyskland. Yrke: handlare. Tjänstgjorde som sjukvårdare, sergeant. Övergick frivilligt till Röda armén 1 maj 1943 vid floden Svir — tillhörde Svenska frivilligbatalen, 13:e infanteriregementet, 17:e infanteridivisionen. DÖD 26 maj 1944 av tuberkulos.

VILKENS, LEONARD.

Svensk nationalitet, svenskt medborgarskap. Född 1913 i Othenau, Tyskland. Yrke: handlare. Tjänstgjorde som chaufför, stabsfurir. Tillfängatagen 8 maj 1946 i Lettland. Till repatrieringsläger 24 januari 1946.

VRANGEL, KLAUS.

Svensk nationalitet, estniskt medborgarskap. Född 1908 i Tallinn, Est-

land. Senaste adress: Estland. Yrke: häderhandlare. Civil. Internerad i Estland. Till repatrieringsläger 29 juni 1946.

HAGELBERG, JARL OLOF.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1921 i Helsingfors. Senaste adress: Helsingfors. Yrke: finnmedelhär. Skyttesoldat, menig. Tillfängatagen vid Hangö. DÖD 27 decem-

HYGNEL, SIGURD.

Svensk nationalitet, svenskt medborgarskap fram till 1943, därefter tyskt. Född 1908 i Riga. Senaste adress: Poznan i Polen. Yrke: tjänsteman. Skyttesoldat, furir. Tillfängatagen 9 maj 1945. Till repatrieringsläger 14 februari 1946.

GALONERIUS, VILHELM.

Svensk nationalitet. Född 1909. Menig. Till läger nr 0314 19 juli 1945.

HANSEN, EUGEN.

Svensk nationalitet, tyskt medborgarskap. Född 1902 i Magdeburg, Tyskland. Senaste adress: Berlin. Yrke: tapetserare. Menig. Tillfängatagen 9 februari 1945. Transport för vidare beförandet till finländska Röda korset 30 maj 1945.

HÄGGSTRÖM (också VINO- GRADOV), VALENTIN.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1921 el 1928 i Helsingfors. Medicinstudent. Civil. Senaste adress i Wien. Internerad 2 maj 1945 i Wien. Från läger nr 27 11 juli 1947, för överlämmande till sovjetiska UD.

GELIKS/TELIKS, ERIK.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1911 i Vasaområdet, Finland. Senaste adress: Vasa. Yrke: bonde. Skyttesoldat, menig. Tillfängatagen 3 september 1941 i byn Sajdeby. DÖD 9 augusti 1942.

GERTNER-MAIER, INGRID.

Svensk nationalitet, tyskt medborgarskap. Född 1903 i Uppsala. Senaste adress: Berlin. Sekreterare vid meddelardokt. Civil. Internerad 15 juni 1945 i Berlin. Transport från läger nr 69 27 september 1946.

HIMBERG, EMIL ALBIN.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1904 i Finland. Yrke: bonde. Skyttesoldat, menig. Tillfängatagen 10 juli 1941 på ön Horsö. DÖD 1 augusti 1942.

HOAS, ANDERS.

Svensk nationalitet, sovjetisk medborgare. Född 1909 i Gammalsvenskby i Ukraina. Senaste adress: Polen. Civil. Internerad 18 februari 1945. Återsänd till hemlandet 23 april 1946.

HOLMSTRÖM, LEO.

Svensk nationalitet, svensk medborgare. Född 1915, senaste adress: Stockholm, Lukutnegatan (?). Yrke: försäljare. Tjänstgjorde som sjukvårdare, sergeant. Övergick frivilligt till Röda armén 1 maj 1943 vid floden Svir — tillhörde Svenska frivilligbatalen, 13:e infanteriregementet, 17:e infanteridivisionen. DÖD 26 maj 1944 av tuberkulos.

GOTBERG, PAUL VALDEMAR.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1903 i Finland. Senaste adress: Finland. Yrke: jordbruksarbetare. Tjänstgjorde som riktarre (artilleriet), menig. Tillfängatagen 10 juli 1941 vid floden Svir. DÖD 26 maj 1944.

GOTTKAMPF, GUNHILD.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1923 i Estland. Senaste adress: Estland. Studentska. Civil. Internerad 28 juni 1941. Utväxlad till Finland 25 mars 1945.

GOTTKAMPF, MARTA.

Svensk nationalitet, sovjetiskt medborgarskap. Född 1908 i Estland. Se-

naste adress: Estland. Yrke: lärarinna. Civil. Internerad 28 juni 1941. Frigiven 24 augusti 1941 enligt beslut av NKVD.

GOTTKAMPF, SVEN.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1924 i Estland. Senaste adress: Estland. Student. Civil. Internerad 28 juni 1941. Utväxlad till Finland 25 mars 1945.

HOFER, BRITTA.

Svensk nationalitet, svenskt medborgarskap. Född 1905. Civil. Internerad. Overlämnad till repatrieringsläger 25 juli 1945.

GRANSKOG, ALBERT.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1911. Yrke: bonde. Skyttesoldat, menig. Tillfängatagen 23 juli 1944. Utväxlad till Finland 22 november 1944.

GRANHOLM, LEVI.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1917 i Vasaområdet, Finland. Senaste adress: Vasa. Yrke: fiskare. Skyttesoldat. Tillfängatagen i Sendebe. DÖD i läger.

GRÖNHOLM, LARS.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1916 i Vasaområdet. Senaste adress: Finland. Yrke: elektrotekniker. Tjänstgjorde som signalist, korpral. Tillfängatagen 3 september 1941. DÖD 18 juni 1942.

GUSTAVSSON, KNUT.

Svensk nationalitet, dansk medborgare. Född 1917 i Köpenhamn. Senaste adress: Köpenhamn. Matros på kryssaren "Kiper". Tillfängatagen 1 maj 1945 i Stornberg, Tyskland. Den 28 juni 1950 dömd av krigstribunalen i Kiev enligt art 54-6 del 1 till 25 års läger. Straffperioden löpte till 28 juni 1975. Frigiven i förtid, 5 september 1955 överlämnad till danska myndigheter i Berlin.

DITRUS, VALENTIN.

Svensk nationalitet, svenskt medborgarskap. Född 1917 i Göteborg. Drottninggatan 99. Senaste adress: Helsingfors. Student. Tjänstgjorde som signalist, korpral. Tillfängatagen 2 januari 1945 i Leslau. Ankam 29 maj 1945 till läger 235.

DUPERN, REINHOLD.

Svensk nationalitet, svenskt medborgarskap. Född i Jällerad (?) i Sverige. Senaste adress: Jällerad. Yrke: bonde. Overlär. Tillfängatagen 9 maj 1945 vid Danzig. 5 juni 1946 till repatrieringsläger.

DUS-DAS (?), MARGARITA.

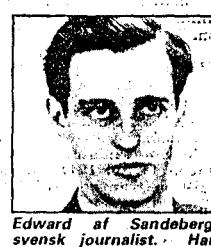
Svensk nationalitet, svenskt medborgarskap. Född 1924 i Schlesien. Studerande. Civil. Internerad. Overlär till tyska myndigheter 27 september 1946.

EDWARD af SANDEBERG.

Svensk nationalitet, svensk medborgare. Född 1914. Yrke: journalist. Civil. Internerad 16 augusti 1944, sand till Butyrkäfigselset i Moskva. 2 april 1946 överlämnad för repatriering.

SUNDELL, TOM VIKTOR.

Svensk nationalitet, svensk medborgarskap. Född 1890 i Kersnov (?), Sveri-

uppgifter som skrivits ner på ryska i förhörjournalerna. En del namn har förvrängts och kan vara svåra att tolka.

ge. Menig. Frigiven 5 september 1945.

JOHANSSON, GUSTAV.

Svensk nationalitet, svenska medborgarskap. Född 1907. Menig. Till repatrieringsläger 19 augusti 1945.

KAUERTS, KLAUS.

Svensk nationalitet, svenska medborgarskap. Född 1920 i Stockholm. Yrke: ingenjör. Fänrik. Tillfängatagen 6 juni 1944 i Minsk. DÖD 12 mars 1945 av lunginflammation.

KEJNEL, ALFRED.

Svensk nationalitet, schweiziskt medborgarskap. Född 1927. Civil. Internerad 19 januari 1945. Till hemlandet 26 mars 1946.

KICHLER, GENGARD.

Svensk nationalitet, svenska medborgarskap. Född 1921 i Bonn, Tyskland. Senaste adress: Tyskland. Civil. Internerad 28 februari 1945. Till hemlandet 2 oktober 1945.

KRIPS, ROBERT.

Svensk nationalitet, tyskt medborgarskap. Född 1904. Civil. Internerad. DÖD 29 mars 1945 av tuberkulos.

KULLAS, TUDOLF (RUDOLF?).

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1920 i Vasaområdet. Senaste adress: Finland. Yrke: expedit. Menig skyttesoldat. Tillfängatagen 10 juli 1941 på ön Horsö. DÖD 4 december 1942.

LIKUT/LEKTE (?), HARRY.

Svensk nationalitet, svenska medborgarskap. Född 1914 i Vik, Vehoroin. Senaste adress: Brysselstrasse 13, Köln. Yrke: tandtekniker. Tjänstgjorde som flygläkare. Tillfängatagen 26 juni 1944 i Vitelsk. Till transitläger för hemsändning.

LINDSTRÖM, KARL.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1916 i Hangö, Finland. Senaste adress: Slottsgatan 4, Ekenäs, Finland. Yrke: matros i handelsflottan, tjänstgjorde som korpral i stabskompani. Tillfängatagen 18 september 1941. DÖD 7 september 1942.

LINDSTRÖM, HOLGER TOIVO.

Svenskt nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1918 i Finland. Senaste adress: Nyland, Finland. Yrke: jordbruksarbetare. Kulspruteskytt, menig. Tillfängatagen 10 juli 1941 på ön Horsö. DÖD i läger 17 mars 1942.

LINDHOLM, ADOLF.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1915 i Nyland, Finland. Senaste adress: Finland. Yrke: jordbruksarbetare. Kulspruteskytt, menig. Tillfängatagen 10 juli 1941 på ön Kuhholm. DÖD 3 mars 1942 (el -43?)

LISTANDER (LESTANDER?), ONGMAR (INGMAR?).

Svensk nationalitet, lettiskt medborgarskap. Född 1923 i Lettland. Senaste adress: Lettland. Yrke: radiotekniker. Tjänstgjorde som menig radiotekniker. Tillfängatagen 17 juli 1944 i Lettland. Sista uppgift om transport till läger 26 oktober 1944.

LUNDEBERG, VIVA

Svensk nationalitet, svenska medborgarskap. Född 1907. Civil. Internerad 30 oktober 1945. Överlämnad till läger för repatriering.

LUNKEBUL (?), HANS.

Svensk nationalitet, tyskt medborgarskap. Född 1926 i Tyskland. Senaste adress: Tyskland. Yrke: köpmän. Skyttesoldat, menig. Tillfängatagen 4 maj 1945 i Tjeckoslovakien. Till hemlandet 6 september 1945.

MARTENS, BRIGITTA.

Svensk nationalitet, svenska medborgarskap. Född 1921. Civil. Internerad. Till repatrieringsläger 25 oktober 1945.

MARTENS, SIGNE.

Svensk nationalitet, svenska medborgarskap. Född 1896. Yrke: sömmerska. Civil. Internerad. Till repatrieringsläger 25 oktober 1945.

MOD, GUSTAV ADOLF.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1921 i Helsingfors. Yrke: diversearbete. Menig. Tillfängatagen 1 juli 1941 i Hangö. DÖD 8 februari 1942.

NYHOLM, JOHANNES.

Svensk nationalitet, svenska medborgarskap. Född 1924 i Estland. Senaste adress: Estland. Yrke: bonde. Skyttesoldat, furir. Tillfängatagen 5 september 1944 i Estland. DÖD 21 april 1945 av dystrofi.

NILSSON, VILHELM.

Svensk nationalitet, svenska medborgarskap. Född 1919 i Weimar, Tyskland. Senaste adress: Weimar. Yrke: finsmed. Skyttesoldat, furir. Tillfängatagen 9 februari 1944 i Odessa. Till hemlandet 25 juni 1944.

NORBERG, GUSTAV.

Svensk nationalitet, sovjetiskt medborgarskap. Född 1908 i Gammalssvenskby, Ukraina. Senaste adress: Tyskland. Yrke: bonde. Menig. Tillfängatagen 1 maj 1945 vid Bundslau. DÖD 18 augusti 1946.

OLSSON, HARRY.

Svensk nationalitet, tyskt medborgarskap. Född 1920 i Berlin. Senaste adress: Berlin. Yrke: skräddare. Skyttesoldat, överfurir. Tillfängatagen 31 juli 1943. DÖD 6 juni 1944.

TRUCK (TRYGG?), VALTER.

Svensk nationalitet, svenska medborgarskap. Född 1923 i Stockholm. Senaste adress: Finland. Yrke: jurist. Tjänstgjorde som skrivare vid stab, menig. Tillfängatagen 11 oktober 1944 i Kemijärvi i Finland. Till läger nr 135 15 oktober 1944.

OLSSON, VERNER.

Svensk nationalitet, svenska medborgarskap. Född 1924. Menig. Till repatrieringsläger 1945.

PALM, EJVALD.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1907 i Karleby, Finland. Senaste adress: Karleby. Yrke: skomakare. Tjänstgjorde som skomakare, menig. Tillfängatagen 25 juni 1944 i Olonetsområdet. Utväxlad till Finland 22 november 1944.

PALMAN, HENRIK WILLIAM.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1921 i Aboområdet, Finland. Senaste adress: Abo. Yrke: eldare. Artillerist, menig. Tillfängatagen 10 mars 1942 vid Onegasjön. DÖD i läger 28 oktober 1942.

PETASON (PETTERSSON?), ULAR (OLLE?).

Svensk nationalitet, tyskt medborgarskap. Född 1925 i Stockholm. Senaste adress: Lettland. Yrke: radiotekniker. Tjänstgjorde som menig radiotekniker. Tillfängatagen 17 juli 1944 i Lettland. Sista uppgift om transport till läger 21 oktober 1945.

PETERSEN, OTTO.

Svensk nationalitet, svenska medborgarskap. Född 1906. Fältvälbel. Till repatrieringsläger 19 augusti 1945.

PIL, ALBIN.

Svensk nationalitet, svenska medborgarskap. Född 1900 i Nyland, Finland. Senaste adress: Finland. Yrke: bonde. Kulspruteskytt, menig. Tillfängatagen 10 juli 1941 på ön Horsö. DÖD 18 december 1941.

PIL, ERNST ARNOLD.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1922 i Vasaområdet. Yrke: matros. Skyttesoldat, menig. Tillfängatagen 16 juli 1941. DÖD 20 juli 1942.

REN, HUGO.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1900 i Nyland, Finland. Senaste adress: Finland. Yrke: murare. Tjänstgjorde som kock, menig. Tillfängatagen 10 juli 1941 på ön Horsö. DÖD 9 december 1942.

RENNBERG (RÖNNBERG?), VIKTOR.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1909 i Vasaområdet, Finland. Senaste adress: Finland. Yrke: bonde. Skyttesoldat, korpral. Tillfängatagen 23 juli 1944 på kareliska fronten. Enda notering: "i läger 157".

RUDKOVSKIJ, ARNOLD.

Svensk nationalitet, svenska medborgarskap. Född 1905 i Stockholm. Senaste adress: Sverige. Yrke: läkare. Tjänstgjorde som läkare, läjtnant. Tillfängatagen 13 maj 1945 i Tjeckoslovakien. Till repatrieringsläger 27 mars 1949.

SABO, ARMAD (?).

Svensk nationalitet, svenska medborgarskap. Född 1920 i Budapest. Senaste adress: Budapest. Yrke: ingenjör. Tillfängatagen 15 maj 1945 i Ungern. Transport med grupp 98204 4 oktober 1945.

SENDELAIN (SANDELIN, SUNDELIN ?), GUSTAV.

Svensk nationalitet. Född 1907. DÖD av stekkramp – detta rapporterat 6 februari 1942.

SIGALET, EMIL.

Svensk nationalitet, sovjetiskt medborgarskap. Född 1926 i Gammalssvenskby, Ukraina. Senaste adress: Polen. Yrke: kolchosarbetare. Menig. Tillfängatagen 9 maj 1945 i Österrike. Till läger 504 19 augusti 1945.

SAMUELSSON, TURVOLD (TORVALD?) MATTIAS.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1921 i Åboområdet, Finland. Senaste adress: Finland. Yrke: matros på ångbåt. Menig. Tillfängatagen 16 juli 1941. DÖD 8 mars 1942.

SANDBERG, ANDERS JOHANNES.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1911 i Vasaområdet, Finland. Senaste adress: Nyland, Finland. Menig. Tillfängatagen 10 juli 1941 på Horsö. DÖD 22 oktober 1941.

SAREN, HELGE ANDERS.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1909 i Nyland, Finland. Yrke: matros på ångbåt. Menig. Tillfängatagen 25 juni 1944 i Hangö. DÖD 6 november 1941.

SIMAKUS, ROBERT.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1909 i Helsingfors. Senaste adress: Helsingfors. Yrke: konstnär. Tjänstgjorde som topograf, korpral. Tillfängatagen 4 juli 1944 vid Ladoga sjön. DÖD i läger den 12 januari 1945.

SKUTNABB, JON.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1919 i Tammerfors, Finland. Senaste adress: Helsingfors. Yrke: konditorianställd. Korpral. Tillfängatagen 19 september 1941 i Petrozavodskområdet. DÖD i läger 13 juli 1942.

SUNDHOLM, HJALMAR AMADEUS.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1909 i Nyland, Finland. Senaste adress: Nyland, Finland. Saknar yrke. Menig. Tillfängatagen 10 juli på ön Horsö. DÖD 18 oktober 1942.

TERNKVIST, ALBIN KARL.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1921 i Åboområdet,

Finland. Senaste adress: Finland. Yrke: lantarbetare. Menig. Tillfängatagen 16 juli 1941. DÖD i läger 5 september 1942.

FASEN (?), JOSEF.

Svensk nationalitet, svenska medborgarskap. Född 1920 i Uppsala. Senaste adress: Luxemburg. Yrke: snickare. Civil. Internerad 27 februari 1945. Sunt till repatrieringsläger 9 februari 1946.

FARSTRÖM, BROUR (BROR?).

Svensk nationalitet, svenska medborgarskap. Född 1912. Yrke: kakelugnsmakare. Skyttesoldat, menig. Tillfängatagen 25 juni 1944 i Viborg. Senaste notering "sjukhus 2222".

SVENFELT, INGEBORG.

Svensk nationalitet, svenska medborgarskap. Född i Stockholm 1926. Senaste adress: Stockholm. Yrke: konär. Tjänstgjorde som ingenjör. Tillfängatagen i maj 1945 i staden Slavuta. Till läger 186 enligt schiffstelegram nr 1059 22 januari 1946.

SCHMIDT, MARTA.

Svensk nationalitet. Född 1892. Internerad. Enda notering "läger 27".

SCHMIDT, ERIK.

Svensk nationalitet. Född 1876. Civil. Internerad. Enda notering: "läger 27".

STRÖM, PAVEL.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1908 i Jakobstad, Finland. Senaste adress: staden Kokand, Uzbekistan. Yrke: chaufför. Civil. Internerad 29 juni 1941 i Kokand. Sunt till hemlandet 30 juli 1946.

EJEDD (?), ALLOJS (?).

Svensk nationalitet, tyskt medborgarskap. Född 1920. Yrke: finsmed. Skyttesoldat, furir. Tillfängatagen 9 maj 1945 i Berlin. DÖD 15 januari 1946 av dystrofi.

EKVIST (ÖKVIST ?), ALLOJS.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1919. Senaste adress: Finland. Yrke: fiskare. Menig skyttesoldat. DÖD 29 maj 1943.

EKBLOM, KARL.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1919. Senaste adress: Finland. Yrke: fiskare. Skyttesoldat, menig. DÖD 8 december 1942.

EMIKS (?), JOAHAN.

Svensk nationalitet, jugoslavisk medborgare. Född 1922 i Jugoslavien. Senaste adress: Jugoslavien. Yrke: slaktare. Skyttesoldat, menig. Tillfängatagen 9 februari 1945 i Budapest. Till läger 120 8 juni 1945.

ERIKSSON, JARL.

Svensk nationalitet, finländskt medborgarskap. Född 1913. Senaste adress: Petsmo, Sverige. Yrke: bageriarbetare. Korpral. DÖD 6 oktober 1942.

ERLANDSSON, KARL.

Svensk nationalitet, svenska medborgarskap. Född 1908 i Göteborg. Yrke: ångbåtsmaskinist. Civil. Internerad 4 juni 1945 i Berlin. Till repatrieringsläger 25 oktober 1945.

ERNS, ALFRED.

Svensk nationalitet. Född 1922. Civil. Internerad. Till läger nr 190 i september 1945.

FOTNOT 1. Repatriera: återsända till hemlandet.

FOTNOT 2. Dystrof: egentligen muskelförvirring, här med innehördhet, svältöd.